

ALGEMEEN BUREAU VOOR DE STATISTIEK - SURINAME
Huishoud Budget Onderzoek, Consumentenprijsindexcijfers en Inflatie
PRESENTATIE en DISCUSSIE
LALLA ROOKH BALLROOM - 23 mei 2014
IWAN A. SNO, Directeur ABS

SURINAME

Two columns of horizontal lines representing text content.

Presentatie Overzicht

- Inleiding (Indexcijfers, gewichten, basis, etc)
- Huishoudbudgetonderzoekingen (ihb HBO 2007/2008)
- HBO 2013/2014 in het kort

- CPI en Suriname's CPI
- Inflatie (maart 2009 t/m maart 2012)
- Inflatie (januari 2012 t/m december 2013)

- Veel voorkomende misvattingen inzake CPI
- Alternatieve/Additionele maten voor inflatie

- Inflatie januari 2010 t/m maart 2014

- Slotopmerkingen (jaarinflatie, AIC, soorten en oorzaken van inflatie)

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 2

INLEIDING

- Indexcijfers zijn kengetallen, meestal uitgedrukt in percentages, die de verhoudingen uitdrukken van de uitkomsten van een bepaald kenmerk in verschillende perioden. Het gaat dus om vergelijkingen in de tijd. Doorgaans wordt de uitgangperiode de basisperiode genoemd en het streven is erop gericht als basisperiode een zo normaal mogelijke periode te kiezen. De vraag kan uiteraard gesteld worden: "wat is een normale periode?" De index in de basisperiode wordt normaliter op 100 gesteld.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 3

INLEIDING

- Indexcijfers zijn in te delen in enkelvoudige en samengestelde indexcijfers. In het eerste geval gaat het om 1 kenmerk en 1 object (bv de prijs van een bromfiets), terwijl het in het tweede geval gaat om 1 kenmerk bij meerdere objecten (bv de prijs van transportmiddelen: auto, bromfiets, fiets, scooter, etc.), waarbij het samengestelde indexcijfer gewogen of ongewogen kan worden bepaald.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

4

INLEIDING

- De gewichten kunnen van verschillende bronnen afkomstig zijn bij voorbeeld: omzetcijfers van de kleinhandel; productiestatistieken en handelsstatistieken, met name importstatistieken en huishoudbudgetonderzoekingen ook wel huishoudinkomens en –uitgaven onderzoekingen genoemd.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

5

INLEIDING

- De belangrijkste typen die in de praktijk worden gebruikt zijn: prijsindexcijfers, hoeveelheidindexcijfers en waarde indexcijfers. In deze zullen we ons beperken tot prijsindexcijfers, met name prijsindexcijfers van de gezinsconsumptie ofwel consumentenprijsindexcijfers. In sommige landen spreekt men van kleinhandelsprijsindexcijfers en soms wordt, doorgaans niet geheel juist, de term index voor de kosten van levensonderhoud gehanteerd. (Hier kom ik op terug).

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

6

INLEIDING

- Voor consumentenprijsindexcijfers worden huishoudbudgetonderzoeken beschouwd als beste bron om de gewichten aan te ontlenen.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

7

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

- Huishoudbudgetonderzoeken zijn onderzoeken die als voornaamste resultaat een representatief basispakket van consumptiegoederen en bijbehorend wegingschema moeten opleveren.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

8

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

- Het wegingschema is een verzameling van gewichten horend bij individuele items en een gewicht is niets anders dan het aandeel van de uitgaven aan een bepaald item in de totale uitgaven aan het consumptiepakket.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

9

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

- Simpel gezegd kan over een huishoudbudgetonderzoek worden gesteld dat men wil weten: **Welke goederen en diensten worden gekocht? Waar worden ze gekocht? Hoeveel wordt er gekocht en hoeveel wordt ervoor betaald?**
- In Suriname worden er vanaf 1952 Huishoudbudgetonderzoeken gehouden.
- De onderzoeken van 1952, 1968/1969, 1999/2000 en 2007/2008 zijn succesvol geweest en hebben een pakket en gewichten opgeleverd.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

10

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

- Overzicht van de bevolkingsdekking

JAAR	Gebied	Bevolkingsdekking
1952	Paramaribo	40%
1968/1969	Paramaribo+Suriname (later: Wanica)	51%
1999/2000	Paramaribo+Wanica+Nickerie	74%
2007/2008	Paramaribo+ Wanica+ Nickerie+ Coronie+Saramacca + Commewijne	83%
2013/2014	Paramaribo+ Wanica+ Nickerie+ Coronie+Saramacca + Commewijne + Para	87%

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

11

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

	HBO 1999/2000	HBO 2007/2008
Geografische Dekking	3 Districten Paramaribo, Wanica, Nickerie	6 districten Paramaribo, Wanica, Nickerie, Coronie, Saramacca, Commewijne
Bevolkingsdekking*	74%	83%
Survey Periode	14 June 1999- 12 June 2000	17 Sept 2007 - 4 May 2008
Steekproefomvang	1.800 HH	3.000 (adressen)
Geschikte Huishoudens	1.676	3.324
Responderende Huishoudens	1.255	2.530
Response percentage	74,9	76,1
Aantal Urbane Huishoudens	1.002	1.219
Aantal Transacties *	109.000	140.000
Aantal Outlets (Koopplaatsen) *	5.500	9.000
Verschillende Items aangeschaft*	2.000	2.800
Basis pakket waarde* (SRD)	363	1.008

- * Bij benadering

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

12

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

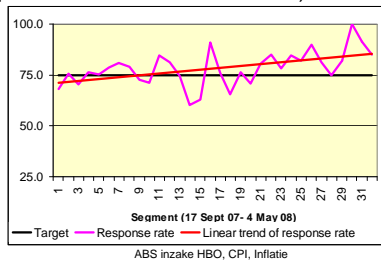
Response %	2007/2008	
	Freq	Freq-%
-- < 50	4	3.3
50 -- < 58	14	11.7
58 -- < 66	13	10.8
66 -- < 75	18	15.0
75 -- < 83	27	22.5
83 -- < 91	24	20.0
91 ---- 100	20	16.7
Total # Clusters	120	100.0
Minstens 75%	71	59.2

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

13

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

- Verloop van het response-% in de tijd (17 september 2007 t/m 4 mei 2008)

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

14

Huishoudbudgetonderzoeken (inzonderheid HBO 2007/2008)

- Voldoet de data aan de "Wet van Engel"?
- ***"In a set of families in which tastes do not differ significantly and in which all of them face the same prices, the percentage expenditure on food is on the average a decreasing function of income."***
- ***Simpel: Hoe hoger het inkomen, hoe lager het relatieve aandeel dat aan Voeding (en niet alcoholische dranken) wordt besteed. (Omdat uitgaven betrouwbaarder gemeten kunnen worden dan inkomen hanteren we uitgaven als "proxy" voor inkomen)***

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

15

CPI en Suriname's CPI

- Wat is de CPI? De consumentenprijsindex (CPI of COGI=Cost of Goods* Index) is een maat voor de gemiddelde verandering in de prijs van een naar kwaliteit en kwantiteit vast pakket aan goederen en diensten bestemd voor consumptieve doeleinden. De CPI wordt vaak "index voor de kosten van levensonderhoud" (COLI) genoemd, maar dat is niet geheel juist aangezien in een COL substituties onder meer als gevolg van veranderingen in relatieve prijzen en in smaak WEL en in CPI NIET worden meegenomen. **Hierop komen we later terug!** (Andere namen Retail Sales Price Index en Retail Price Index)
- _____
- * Lees Goods and Services

CPI en Suriname's CPI

- Op welke wijzen kan de CPI samengesteld worden? **Acquisition / Verkrijging** (wanneer de consument over het goed kan beschikken); **Use / Gebruik** (heeft te maken met de "gebruiksduur" van het goed) en **Payment / Betaling** (heeft te maken met betalingen, ineens of aflossing voor het goed). Het verschil gaat voornamelijk zitten in de wijze waarop we omgaan met: goederen voor eigen gebruik, huiseigenaren die hun eigen woning bewonen én Duurzame goederen. Acquisitions approach (Verkrijging), wordt het meest gebruikt, maar in geen enkel land is de Index geheel conform een bepaalde wijze samen te stellen. (Ook Suriname heeft een mix)

Suriname's CPI

- Waarvoor kan CPI zoal gebruikt worden? CPI kan volgens de UNSD hoofdzakelijk voor 3 doeleinden worden gebruikt: (a) Indexatiedoeleinden (lonen, pensioenen, sociale premies, leges, belastingschijven, etc.). (b) Als deflator bij het samenstellen van de Nationale Rekeningen en (c) als algemene Macro-economische maat voor inflatie, die veeleer door Centrale Banken wordt gebruikt voor "Inflation Targeting".

CPI en Suriname's CPI

Waarvoor kan CPI zoal gebruikt worden -vervolg

- Voor indexatiedoelinden en voor Nationale Rekeningen doeleinden worden soms sub-indices en/of opgeschoonde indices gebruikt. (Bij voorbeeld opschonen van de CPI voor effecten van indirecte belastingen / In Suriname wordt er (nog) niet opgeschoond)

Suriname's CPI

Welk type CPI hanteert het ABS?

- Welk type CPI hanteert het ABS? Het ABS hanteert bij benadering een zogenaamde Laspeyres CPI, hetgeen betekent dat naast kwaliteit en kwantiteit van het pakket ook de gewichten (die de relatieve belangrijkheid van de individuele items weergeven) constant worden gehouden, totdat de CPI, na ten hoogste 5 jaren (was eerst 10 jaren)*, gereviseerd wordt. Ook de Outlets worden zoveel als mogelijk vastgehouden. Dit wordt ook een COGI genoemd, ter onderscheiding van een COLI.
- _____
- * De ILO streeft sedert vorig jaar ernaar om dit terug te brengen naar 3 jaar

Suriname's CPI

Welk type CPI hanteert het ABS?

- **Een COGI meet inflatiedruk in de economie die resulteert uit prijsontwikkelingen van de kleinhandels sector. Een COLI meet de middelen die een modaal huishouden nodig heeft om een bepaalde levensstandaard te handhaven.** Hierbij wordt wel (soms expliciet, soms impliciet - bij de te gebruiken formule - soms expliciet én impliciet) rekening gehouden met substitutie van goederen en diensten en substitutie van outlets.

Suriname's CPI

Welk type CPI hanteert het ABS?

- In de meeste gevallen is een COGI een bovengrens voor een vergelijkbare COLI.
- Voor de wiskundigen onder ons: dit heeft te maken met een vergelijking van een **rekenkundig** gemiddelde van positieve getallen met een **meetkundig** gemiddelde van die getallen!

Suriname's CPI

Welk type CPI hanteert het ABS?

- Een voorbeeld:

Item	Tijdstip 0 (basisperiode)			Tijdstip 1			Inflatie
	P0	Q0	W0	P1	Q1	W1	
Brood	1	10	10	1	10	10	0
Rijst	4	5	20	4.4	5	22	10
Voeding			30			32	6.7
Index-tot			100			106.7	
Index-brood	100			100			
Index-rijst	100			110			

- CPI houdt per se de hoeveelheden (q), de items en ook de outlets constant. De consument is verstandig en substitueert, vervangt items en outlets en verandert hoeveelheden! (Nu is uitgekend dat dit vaak, ongeveer neerkomt op een meetkundig gemiddelde) Dus de stijging in de kosten van levensonderhoud is doorgaans minder dan de stijging in de CPI! U mag NIET zeggen dat CPI de inflatie overschat!

CPI en Suriname's CPI

- Wat is revisie van de CPI en waarom gebeurt dit?
- Reviseren van de CPI is het vaststellen van een nieuw basispakket van goederen en diensten, alsmede van nieuwe gewichten. Dit is noodzakelijk, onder meer omdat: het pakket verouderd raakt (items verdwijnen of worden niet meer gekocht door de consument of in een andere hoeveelhedenverhouding gekocht door de consument), de smaak van de consument verandert, de koopkracht van de consument verandert, andere meetpunten belangrijk worden en bepaalde meetpunten geheel verdwijnen, waardoor de CPI niet langer als representatief wordt beschouwd. **Regelmatig (maximaal na 5 jaar) reviseren zorgt ervoor dat CPI en COL niet te veel uit de pas lopen!**

Suriname's CPI

Hoeveel items zitten in het huidige CPI-pakket en waar wordt er gemeten?

- 297 items zitten in het pakket en er wordt gemeten in vier Domeinen

Meetpunten* per Domein

DOMEIN	Meetpunten*
Paramaribo en Wanica	160
Nickerie	110
Coronie en Saramacca	80
Commewijne	65
Totaal	415

* Bij benadering.

Suriname's CPI

- Hoeveel prijsopnames worden maandelijks gepleegd?
- Omdat de CPI van Suriname een zogenaamde periode CPI (period CPI) en geen moment CPI (point CPI) is, worden er dagelijks (maandag t/m vrijdag) prijsopnames verricht. Per maand worden circa: 6,000 prijsopnames verricht (dus circa 72,000 per jaar) bij 415 meetpunten in 6 districten (4 domeinen)

Suriname's CPI

- Een kleine vergelijking met de USA
- Each month, prices for approximately 85,000 goods and services are collected from circa 22,000 outlets, in 44 geographic areas.

Suriname's CPI

Hoe ziet het gewingschema voor alle domeinen eruit?
 *COICOP = Classification of Individual Consumption according to Purpose

Hoofdgroep	Hoofdgroep-omschrijving (COICOP)*	Gewichten (per 1000)
1	Voeding en Niet-Alcoholische Dranken	404
2	Alcoholische Dranken en Tabak	29
3	Kleding en Schoeisel	36
4	Huisvesting en Nutsvoorzieningen	141
5	Woninginrichting	48
6	Gezondheidszorg	26
7	Transport	117
8	Communicatie	39
9/10	Recreatie, Cultuur en Onderwijs	41
11	Buitenshuis Eten	14
12	Overige Goederen en Diensten	107
	Alle Items	1000

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

31

Suriname's CPI

32 Subgroepen met bijbehorende gewichten

NR	SUBGROEPEN	Gewichten (per 1000)
1	Brood en Granen	103
2	Vlees en Vleesproducten	81
3	Vet, Vleesproducten en Gevallen	30
4	Melk, Melkproducten en Eieren	43
5	Eitler, Eieren en Botten	31
6	Vruchten en Groenten	53
7	Suiker en Suikerproducten	11
8	Schepmacs, Sappes en Water	37
9	Overige, Voedings en Niet-Alcoholische Dranken	22
10	Alcoholische Dranken en Tabak	29
11	Kleding	20
12	Kinderkleding	6
13	Schoenweeskleding	9
14	Kinderkleding	1
15	Huisvesting, Onderhoud, Reparatie van woningen en Meubelbezittingen	141
16	Meubilair, Huisraad en Huisinrichtingen	5
17	Huishoudelijke Apparaten en Goederen	11
18	Overige Goederen en Diensten voor Woninginrichting	32
19	Zinnelijke Producten	7
20	Recreatie en Sportieve Diensten	19
21	Transportmiddelen	20
22	Operatie, Onderhoud en Reparatie van Transportmiddelen	84
23	Transportdiensten	36
24	Recreatieve Apparatuur en Communicatieve Diensten	39
25	Recreatieve Apparatuur, Goederen en Diensten	12
26	Uitdienen	2
27	Huisdieren	17
28	Cultuur en Onderwijs	10
29	Recreatie en Sport	6
30	Overige Brood, Bollen en Snacks	4
31	Alcoholische Dranken	2
32	Overige Goederen en Diensten	107
	TOTAAL CPI (All Items incl. tax)	1000

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

32

Suriname's CPI

- HOE KOMEN WE TOT HET BASISPAKKET EN DE PRIJSOPNAMES?**

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

33

Suriname's CPI

Van HBO naar Basispakket en prijsopnames-1

Huish	Items					
	1	2	2007	2008
1	w1.1					w1.2008
2	w2.1					w2.2008
3	w3.1					w3.2008
...
...
...
2528	w2528.1					w2528.2008
2529	w2529.1					w2529.2008
2530	w2530.1					w2530.2008

COICOP + PPS
w-selectie

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 34

Suriname's CPI

Van HBO naar Basispakket en prijsopnames-2

Items	COICOP									
	1	2	3	11	12	
1										
2										
3										
...										
...										
297										

Waar gaan we de verschillende items meten?

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 35

Suriname's CPI

Van HBO naar Basispakket en prijsopnames-3

Outlets	Items					
	1	2	296	297
1						
2						
3						
...						
...						
...						
...						
...						
...						
...						
8999						
9000						

PPS selectie
koopfrequentie+
waarde

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 36

Suriname's CPI

Van HBO naar Basispakket en prijsopnames-4

FINALE SITUATIE NA HBS 2007/2008 EN PARALLEL RUN

Outlets	Items					
	1	2	296	297
1						
2						
3						
....						
....						
....						
....						
415						

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 37

Suriname's CPI

Van HBO naar Basispakket (SLOT)

- Aandelen (gewichten) die tot stand komen **kunnen plutocratisch** (met geld gewogen) of democratisch (met aantallen huishoudens gewogen) tot stand komen. Onderstaand een voorbeeld ter verduidelijking

Huishouden	Voeding	Tot-Uitgaven	Aandeel	Som-aandeel
1	180	200	90	90
2	240	300	80	80
3	300	400	75	75
4	350	500	70	70
5	605	1100	55	55
Totaal	1675	2500	1675/2500	Sum(H1..H5)/5
			67	74
			Pluto	Demo

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 38

Suriname's CPI

- Op wie is de huidige CPI van toepassing?
De huidige CPI is van toepassing op **alle** burgers (in huishoudens) van Paramaribo, Wanica, Nickerie, Coronie, Saramacca en Commewijne die in de surveyperiode (september 2007-mei 2008), maximaal circa 16,900 SRD per maand consumptief hebben uitgegeven, met een gemiddelde van circa 1,008 SRD.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 39

Suriname's CPI

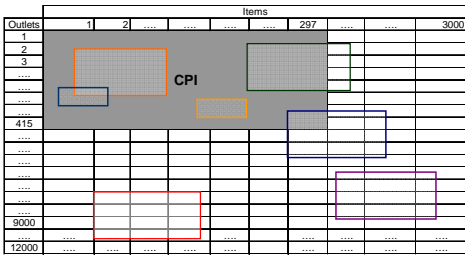
Meet de CPI de inflatie-ervaring van een bepaalde individuele Surinamer?

- Meet de CPI de inflatie-ervaring van een bepaalde individuele Surinamer? Kortweg kan geantwoord worden, niet noodzakelijkerwijs! Het ABS-cijfer is een gemiddelde van resultaten van 297 items gemeten bij circa 415 meetpunten. Als u slechts een deel van de 297 items hebt gekocht en slechts bij een deel van die meetpunten uw inkopen hebt gedaan dan zal uw individuele inflatie-ervaring er waarschijnlijk anders uitzien. Voor sommigen hoger dan het ABS-cijfer, voor sommigen zo ongeveer het ABS-cijfer en voor sommigen lager dan het ABS-cijfer, maar gemiddeld over alle consumenten waarvoor het cijfer bestemd is (zie het vorige punt) zal men ongeveer op het ABS-cijfer uitkomen. (Ook vb cijfers in de klas).

Suriname's CPI

Meet de CPI de inflatie-ervaring van een bepaalde individuele Surinamer?

- CPI is gebaseerd op multi-pele sampling en vergeleken met HH sample surveys is er nog de ontwikkeling in de tijd!! Hoe verder van de basis hoe problematischer

Suriname's CPI

Meet de CPI de inflatie-ervaring van een bepaalde individuele Surinamer?

- Een hele poos terug rapporteerde het ABS over "prijsbewegingen", i.e. de prijsstijgingen en of dalingen in het totale pakket, in de trant van: zoveel omhoog, zoveel omlaag, zoveel gelijk gebleven, maximum omlaag ... en maximum omhoog
- Dat was/is niet in lijn met internationaal gebruik, maar het werkte m.i. en misschien moet dat weer worden opgepakt.

Suriname's CPI

Meet de CPI de inflatie-ervaring van een bepaalde individuele Surinamer?

- Onderstaand overzicht komt later (bij een andere misvatting) weer voor!

Interval	Frequentie
-62 tot -42	1
-42 tot -22	10
-22 tot -2	47
2 tot +18	1065
+18 tot +38	23
+38 tot +58	11
+58 tot +78	5
+78 tot +98	2
+98 tot +118	0
+118 tot +138	0
+138 tot +158	2
+158 tot +178	1
+178 tot +198	1
Totaal	1189
Minimum	-61.17
Maximum	190.49
Ongewogen Gem	3.13
Gepubliceerd IIT-12	3.11 Gewogen

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

43

INFLATIE

- Inflatie is zuivere prijsstijging! U kunt niet in één periode 1 kg bruine suiker pakken (zeg maar:SRD 3.50) en in de andere periode 5 kg witte suiker (bv. SRD 18.50) en dan willen beweren dat de inflatie circa 429% is geweest. Het omrekenen naar dezelfde hoeveelheid is in casu al een verbetering, maar is nog niet 100% correct! Gelijke zaken moet men hebben!!

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

44

INFLATIE

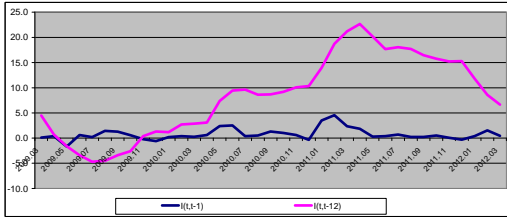
- Wanneer over inflatie gesproken wordt, dan hanteert men een theoretisch concept: Het prijspeil! In vrijwel alle landen van de wereld die inflatie meten wordt dit geoperationaliseerd d.m.v. een representatief pakket van goederen en diensten (doorgaans tbv huishoudens). **Voorts wordt vaak geconcentreerd op maandinflatie en jaarinflatie!**

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

45

Inflatie: maart 2009 t/m maart 2012

Wanneer het cijfer hoog is (double digit) Kritiek van Werkgevers (Lanti en Bedrijfsleven)

Frequentieverdeling (L-1)	
minder dan 0	5
0 tot 1	21
1 tot 2	6
2 en meer	5

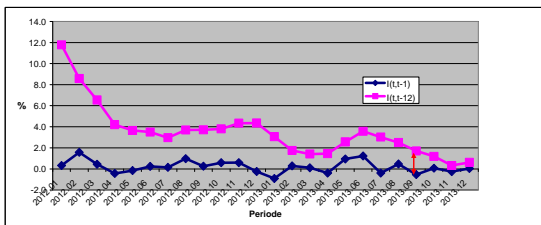
Frequentieverdeling (L-12)	
minder dan 0	8
0 tot 5	8
5 tot 10	8
10 en meer	15

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

46

Inflatie: januari 2012 t/m december 2013.

Wanneer het cijfer laag is Kritiek van Vakbond en Burgerij

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

47

Veel voorkomende Misvattingen inzake CPI

- (a) De allereerste misvatting heeft betrekking op **de items die in het pakket zitten**. Sommige goederen zijn geen consumptiegoederen, maar investeringsgoederen (vb: een tien ton truck, onroerend goed) en noch die goederen, noch de inflatie daarvan zult u in CPI en daarop gebaseerde inflatie terugvinden.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

48

Veel voorkomende Misvattingen inzake CPI
(Pas, Pas mi ben bai ...)

- (b) **“Tele-scoping”**, dat kan met een voorbeeld worden duidelijk gemaakt! Consumenten hebben de neiging de laatst ervaren prijs met een veel eerdere waarneming te vergelijken, bijvoorbeeld de prijs van een goed in oktober 2010 (stel SRD 198) met de prijs daarvan in januari 2010 (stel SRD 100) en ervaren terecht 98% inflatie, maar jammer genoeg over een verkeerde periode. Dat goed zou in september best SRD 180 geweest kunnen zijn en de correcte maandinflatie is dus "slechts" 10%.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

49

Veel voorkomende Misvattingen inzake CPI

- (c) **Foutieve referentieperiode**: het cijfer van een bepaalde maand wordt in de loop van de derde week van de daaropvolgende maand uitgegeven, waardoor de consument wel eens ten onrechte verwacht over ontwikkelingen van de lopende maand verslag te zullen krijgen, zeker als die ontwikkelingen zeer geruchtmakend / opvallend zijn geweest!

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

50

Veel voorkomende Misvattingen

- (d) **Foutieve aggregatie**: Als 10 goederen elk met 10% stijgen in prijs dan zal een pakket uitsluitend bestaande uit die 10 goederen ook met 10% stijgen en echt niet met $10 \times 10 = 100\%$. Wanneer het pakket uit 100 goederen bestaat, waarvan er 10 met 10% stijgen en de rest constant blijft dan zal dat pakket (als afgezien wordt van de relatieve belangrijkheid van de goederen en relatieve prijsverandering sedert de basisperiode) met 1% in prijs stijgen.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

51

Veel voorkomende Misvattingen

- (e) Als een inflatiecijfer betrekkelijk laag is, dan hebben zich geen prijsbewegingen voorgedaan in het pakket en dat is onrealistisch.
- Het eindresultaat is de resultante van individuele inflatiecijfers van de items in het pakket en de bijbehorende gewichten.
- De inflatie van februari 2014 t.o.v. februari 2013 was "slechts" 2.9%, maar de individuele prijsbewegingen lagen tussen -53% en + 169%!

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

52

Veel voorkomende Misvattingen

- (e) Als een inflatiecijfer betrekkelijk laag is, dan hebben zich geen prijsbewegingen voorgedaan in het pakket en dat is onrealistisch

Interval	Frequentie	
-62 tot -42	1	
-42 tot -22	10	
-22 tot -2	47	
-2 tot +18	1088	Waarvan 585 exact nul en 93 gedaald, dus 407 gestegen
+18 tot +38	23	
+38 tot +58	11	
+58 tot +78	5	
+78 tot +98	2	
+98 tot +118	0	
+118 tot +138	0	
+138 tot +158	2	
+158 tot +178	1	
+178 tot +198	1	
Totaal	1188	
Minimum	-61.17	
Maximum	190.49	
Ongewogen Gem	3.13	
(Gepubliceerd lit.t-12)	3.1	Gewogen

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

53

Veel voorkomende Misvattingen

- (f) De CPI is onbetrouwbaar omdat er niet in geheel Suriname wordt gemeten en de prijzen buiten de kustvlakte (of zo u wil in het binnenland) hoger zijn.
- De CPI is betrouwbaar (rekeninghoudend met op tijd reviseren, etc.) voor en van toepassing op de domeinen waar er dagelijkse prijsopnames plaatsvinden.
- Overigens betekent een hogere prijs ook niet per se hogere inflatie, wat met een simpel voorbeeld kan worden aangegeven: Goed A kost aan het begin van een bepaalde periode 10 SRD in de kustvlakte en 20 SRD in het binnenland (hogere prijs in het binnenland). Aan het eind van de periode kost goed A 15 SRD in de Kusvlakte en 25 SRD in het binnenland. De prijs in het binnenland is nog steeds hoger, maar in de kustvlakte is de inflatie 50% geweest, terwijl de inflatie in het binnenland "slechts" 25% is geweest.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

54

Veel voorkomende Misvattingen inzake CPI
(Alternatieve Maat voor inflatie)

- (g) **Mutaties CPI en BBP deflator moeten van dezelfde orde zijn:** Dit is foutief, omdat de BBP deflator "Economy-wide" inflatie aangeeft en CPI Consumenten inflatie. Als u zou uitgaan van "Expenditure on GDP" (BBP uitgavenmethode), dan is de (impliciet) BBP deflator in feite een gewogen samenstelling van een aantal deflatoren
- Op lange termijn gebeurt dit, indien Huishoudconsumptie een heel groot aandeel (doorgaans het geval, vooral in ontwikkelingslanden) heeft **EN** de afzonderlijke inflaties niet te veel uit de pas lopen!
- Onderstaand laten we de EGDP voorstelling zien.
-

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

55

Veel voorkomende Misvattingen inzake CPI

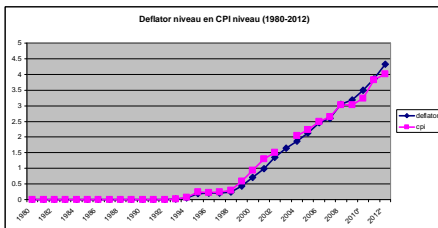
- Het bovenstaande kan in lopende en constante prijzen worden bepaald en de ratio levert de impliciet BBP deflator op. (PBBP, EBBP, YBBP)
- Indien we expliciete deflatoren willen: CPI voor Huishoudconsumptie, XPI voor Export, MPI, voor importen, NPI voor voorraden, etc. Dat is toekomstmuziek voor ABS/Suriname

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

56

CPI versus BBP deflator -1

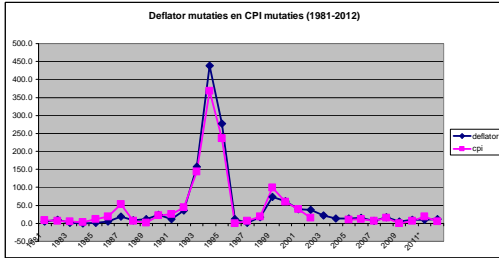
- (Niveaucijfers zijn gedeeld door reeksgemiddelden want eindpunt : beginpunt is meer dan 3900 in alle gevallen)

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

57

CPI versus BBP deflator -2

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

58

CPI versus BBP deflator -3

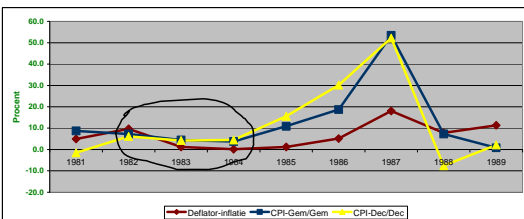
- De voorgaande grafieken zien er geweldig uit, maar laten we even nauwkeuriger kijken!
- We lichten 1981 t/m 1989 en 2006 t/m 2012 eruit!

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

59

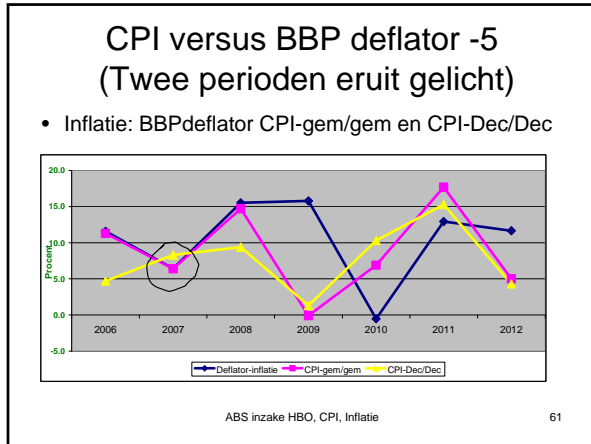
CPI versus BBP deflator -4 (Twee perioden eruit gelicht)

- Inflatie: BBPdeflator CPI-gem/gem en CPI-Dec/Dec

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

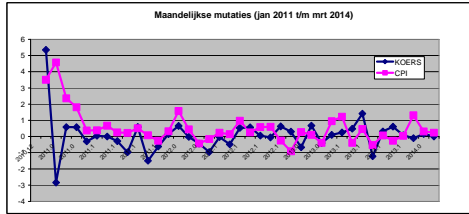
60

- ### Alternatieve/additionele Inflatiematen
- Koersontwikkeling / Mutaties in Koersen
(voor de eerste maal toegepast door DSB in haar jaarverslag 1990)
 - BBP deflator (al gezien bij MISVATTINGEN)
 - Gewogen importinflatie
 - _____
 - **We beperken ons in het vervolg tot de eerste!**
- ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 62

- ### Alternatieve/additionele Inflatiematen Koersontwikkeling
- 1) De situatie per december 2010 wordt op 100 gesteld
 - Beschikbare informatie betreffende "straatkoers:" (DBS)
 - 2) Weging Officiële koers (0.2) en Straatkoers (0.8)
 - Grofweg gebaseerd op Interventiebedrag vs totale import
 - 3)Weging Dollar (0.75) en Euro (0.25)
 - Gebaseerd op importinformatie voor het jaar 2010
- ABS inzake HBO, CPI, Inflatie 63

Alternatieve/additionele Inflatiematen Koersontwikkeling

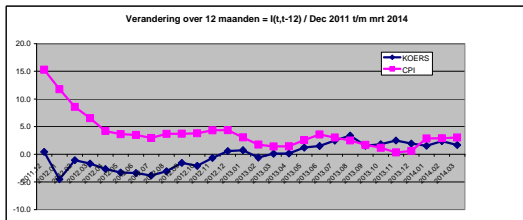

	KOERSINDEX	CPI
Gestegen	21	29
Gelijk	2	0
Gedaald	16	0
Maximum	5.3	4.6
Minimum	-2.9	-0.9

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

64

Alternatieve/additionele Inflatiematen Koersontwikkeling

	KOERSINDEX	CPI
Gestegen	16	29
Gelijk	0	0
Gedaald	12	0
Maximum	3.4	15.3
Minimum	-4.3	0.2

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

65

PRIJSONTWIKKELINGEN Jan 2010 t/m maart 2014

- De prijsindex is van januari 2010 t/m maart 2014 gestegen van 102.7 naar 139.5 (totaal: 35.8%), oftewel een gemiddelde maandelijkse inflatie van circa 0.6%.
- Het gemiddelde verhult dat de ontwikkeling niet steeds gelijkmatig is geweest. De laagste maandinflatie (in feite een deflatie) was -0.9% in januari 2013, terwijl de hoogste maandinflatie 4.6% was in februari 2011.
- Alles boven 0.8% per maand kan in de long-run problematisch worden.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

66

SLOTOPMERKINGEN

1- JAARINFLATIE (de keuze is des gebruiker)

Iedere methode voor het meten van jaarinflatie moet met 3 zaken rekening houden:

- Snelheid (zo kort mogelijke "lag") van de indicator,
- Afwezigheid van seizoensinvloeden,
- Afwezigheid van, dan wel minimaliseren van de Onregelmatige component.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

70

SLOTOPMERKINGEN

1- JAARINFLATIE (de keuze is des gebruiker)

- Onderstaand een vergelijking van de twee meest gebruikte maten voor kalenderjaarinflatie (december/december en gemiddelde/gemiddelde) op basis van de 3 criteria:

criterium	Dec-t / Dec t-12	Gem/Gem
Snelheid (korte lag)	t-6 (redelijk snel)	t-11.5 (traag)
Afwezigheid van Seizoensinvloeden	OK bij vast (perfect) patroon ? bij variabel patroon	OK bij vast (perfect) patroon Redelijk bij variabel patroon
Invloed van storende factoren (shocks)	Vaak groot	Minimaal (uitgemiddeld)

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

71

SLOTOPMERKINGEN

2- AIC

- AIC = Automatische Inflatie Correctie
- Wanneer via een of andere AIC procedure indexatie van lonen zal worden gepleegd, dan zal men dat ook moeten doen met belasting-schijven, omdat je anders onbedoelde effecten krijgt! Het ABS en andere lokale deskundigen hebben sedert 1991 hiervoor gepleit, maar helaas tot nog toe zonder succes.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

72

SLOTOPMERKINGEN

3- Soorten en Oorzaken van Inflatie

- Helaas vallen deze zaken buiten de scope van de ABS werkzaamheden, maar vwb oorzaken beperken we ons tot de opmerkingen dat diverse partijen elkaar vaker de schuld geven: De vakbeweging heeft te hoge looneisen. De Overheid Consumeert maar Produceert niet. De werkgevers in de private sector gedragen zich als "Le Bon Dieu" op aarde, etc.
- Ook komt vaker voor dat we onze handelspartners de zwarte Piet toespelen (Inflatie in US, Nederland, China stijgt, dus Overigens what about het omgekeerde?
- Verder wensen wij hier niet op in te gaan.

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

73

• DANK VOOR UW AANDACHT

• VRAGEN
OVER HET GEPRESENTEERDE

ABS inzake HBO, CPI, Inflatie

74
